

OBSAH

	Strana
PREDHOVOR	3
I. OŠÍPANÁ AKO MODEL PREDMETU /Doc. Ing. Ľ. Kováč, CSc/	5
Cvičenie 1. Tvarové vlastnosti ošípaných	5
A. Krajiny tela ošípanej	5
B. Jatočné časti ošípaných	6
C. Značkovací kľúč a jeho využitie pri popise exteriéru ošípaných	7
D. Kontrolné otázky	13
E. Úlohy	13
Cvičenie 2. Zaobchádzanie s ošípanými a zásady bezpečnosti pri práci so zvieratami	14
A. Zaobchádzanie s ošípanými	14
B. Kontrolné otázky	16
C. Úlohy pre poslucháčov	16
Cvičenie 3. Váženie, meranie a výpočet telesných indexov ošípaných	17
A. Váženie, meranie a výpočet telesných indexov ošípaných .	17
B. Telesné indexy	22
C. Kontrolné otázky	23
D. Úlohy	23
Cvičenie 4. Posudzovanie ošípaných podľa typu, konštitúcie, zovňajška	24
A. Posudzovanie ošípaných podľa typu, konštitúcie a zovňajška	24

B. Postup pri posudzovaní plemenných ošípaných podľa typu, konštitúcie a zovňajška	30
C. Charakteristika úžitkových typov ošípaných	31
D. Fotografovanie ošípaných	34
E. Kontrolné otázky	35
D. Úlohy	35

II. KONTROLA ÚŽITKOVOSTI A DEDIČNOSTI ÚŽITKOVÝCH VLASTNOSTÍ OŠÍPANÝCH - /Doc. Ing. Ľ. Kováč, CSc./	37
Cvičenie 5. Organizácia kontroly úžitkovosti a kontrola reprodukčných vlastností	37
A. Organizácia kontroly úžitkovosti a dedičnosti úžitkových znakov ošípaných v SFR	38
B. Kontrola reprodukčných vlastností kancov a prasníc	39
C. Zásady vykonávania kontroly reprodukčných vlastností kancov a prasníc	40
D. Evidencia v kontrole reprodukčných vlastností kancov a prasníc	40
E. Evidencia v rámci KÚ	41
F. Hodnotenie reprodukčných vlastností	44
G. Označovanie ošípaných v rámci kontroly úžitkovosti	46
H. Kontrolné otázky	48
I. Úlohy	49
Cvičenie 6. Skúšky výkrmnosti a jatočnej hodnoty /VJH/ potomstvo plemenných kancov a prasníc	51
A. Systém testovania plemenných kancov a prasníc na kontrolu dedičnosti a výkrmnosti u čistých plemien	51
B. Systém testovania plemenných kancov podľa hybridného potomstva v rámci centrálnej testovacej stanice hybridov	52
C. Stanovenie jatočnej hodnoty čistokrvného a hybridného potomstva	53
D. Metodické pokyny pri zisťovaní plochy m.l.d.	58
E. Kontrolné otázky	59
F. Úlohy	59

Cvičenie 7. Hodnotenie skúšok výkrmnosti a jatočnej hodnoty u čistých plemien a hybridov	60
A. Spracovanie výsledkov výkrmnosti a jatočnej hodnoty u jednotlivých plemien a syntetických línií	60
B. Kontrolné otázky	63
C. Zadanie na cvičenia	63
Cvičenie 8. Skúšky vlastnej užitočnosti plemenných a chovných ošípaných	67
A. Skúšky vlastnej užitočnosti plemenných a chovných ošípaných meraných ultrazvukom	67
B. Technika a miesta merania	67
C. Skúšky vlastnej užitočnosti	68
D. Stanovenie výsledkov	69
E. Výpočet indexu vlastnej užitočnosti	70
F. Príklad výpočtu vlastnej užitočnosti ošípaných v šľachtiteľskom chove	72
G. Kontrolné otázky	73
H. Zadanie na cvičenie	73
Cvičenie 9. Hodnotenie bravčového mäsa	75
A. Základné všeobecné údaje o mäse	75
B. Problematika PSE a DFD mäsa u jatočných ošípaných	76
C. Stanovenie objektívnych ukazovateľov kvality bravčového mäsa	79
D. Hodnotenie základných ukazovateľov kvality mäsa ošípaných	81
E. Kontrolné otázky	83
F. Úlohy	83
III. PLEMENÁ OŠÍPANÝCH - /Doc. Ing. Ľ. Kováč, CSc. - Ing. B. Bobček, CSc./	85
Cvičenie 10. Rozdelenie plemien ošípaných, popis uznaných a povolených plemien a ich využitie v hybridizačnom programe /Ing. B. Bobček, CSc./ ...	85

A. Rozdelenie plemien ošípaných	85
B. Ciele zošľachtovania plemien a ich rozdelenie v hybridizačnom programe	89
C. Popis uznaných a povolených plemien ošípaných	89
D. Smery šľachtenia u jednotlivých plemien ošípaných v SFR	93
E. Ďalší postup uskutočňovania hybridizačného programu v chove ošípaných v SFR	94
F. Šľachtiteľské a hybridizačné programy v hospodársky vyspelých krajinách a v RVHP	99
G. Kontrolné otázky	103
H. Úlohy	104
Cvičenie 11 - 12. Stanovenie výslednej triedy plemennej hodnoty u plemenných ošípaných /doc. Ing. Ľ. Kováč, CSc./	105
A. Hodnotenie produkčných vlastností na základe integrovaného indexu	105
B. Hodnotenie podľa typu, konštitúcie, zovnajška	107
C. Výsledná trieda plemennej hodnoty	107
D. Hodnotenie chovných prasničiek	108
E. Úžitkové ošípané	109
F. Hodnotenie zdravotného stavu	109
G. Hodnotenie kontroly dedičnosti úžitkových vlastností ošípaných	110
H. Predaj a nákup plemenných a chovných ošípaných	110
I. Hodnotenie plemenných ošípaných na nákupnom trhu	110
J. Kontrolné otázky	111
 IV. ŠTRUKTÚRA STÁD V ŠLACHTITELSKÝCH, ROZMNOŽOVACÍCH A ÚŽITKOVÝCH CHOVOCH A VÝROBNÉ UKAZOVATELE PRODUKCIE HYBRIDNÝCH OŠÍPANÝCH /Doc. Ing. Ľ. Kováč, CSc./	 116
Cvičenie 13. Štruktúra šľachtiteľského chovu a rozmnožovacieho chovu	116
A. Účel šľachtiteľských chovov	116
B. Činnosť šľachtiteľských a rozmnožovacích chovov	117

C. Podmienky pre uznanie šľachtiteľských chovov	117
D. Podmienky pre uznávanie rozmnožovacích chovov	119
E. Uznávanie šľachtiteľských a rozmnožovacích chovov	120
F. Preverovanie šľachtiteľských a rozmnožovacích chovov .	121
G. Zrušenie šľachtiteľských a rozmnožovacích chovov	121
H. Charakteristika a začlenenie šľachtiteľského chovu z hľadiska hybridizačného programu	122
I. Štruktúra šľachtiteľských chovov	124
J. Spôsob šľachtenia v šľachtiteľských chovoch	124
K. Kontrolné otázky	126
L. Úlohy	127
Cvičenie 14 - 16. Realizácia rozmnožovacích a úžitkových chovov a model produkcie výroby ošípaných v úžitkových chovoch	130
A. Štruktúra rozmnožovacích chovov a zásady selekcie	130
B. Štruktúra úžitkových chovov a zásady selekcie	131
C. Model produkcie jatočných ošípaných v úžitkovom chove s kapacitou 1 000 kusov prasníc	135
D. Kontrolné otázky	148
E. Úloha	148
V. TECHNOLOGICKÉ ASPEKTY CHOVU OŠÍPANÝCH	
Cvičenie 17 - 21. Technika chovu prasníc a odchovu plemen- ného materiálu	149
A. Požiadavky na ustajnenie jednotlivých kategórií ošípaných	149
B. Ustajnenie plemenných kancov	159
C. Odchov plemenného materiálu	161
D. Ustajnenie odstavených ciciakov	165
E. Kontrolné otázky	169
F. Úlohy	169

VI. PRIEMYSELNÁ VÝROBA BRAVČOVÉHO MĀSA /Doc. Ing. L. Kováč, CSc./	170
Cvičenie 22 - 27. Priemyselná výroba bravčového mäsa	170
A. Organizácia výkrmu ošípaných a riešenie obratu stáda ..	170
B. Technológia výkrmu ošípaných	172
C. Ustajnenie ošípaných vo výkrme	174
D. Parametre mikroklimy pri výkrme ošípaných	175
E. Technologické linky kŕmenia ošípaných	175
F. Odpratávanie výkalov	181
G. Spracovanie a využitie exkrementov	183
H. Kontrolné otázky	184
I. Úlohy	185
L I T E R A T Ú R A	186